

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Конфліктологія та теорія переговорів»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації, регіональні студії
Освітня програма 29 міжнародні відносини
Рік навчання 4, семестр 7
Форма навчання денна, заочна(денна, заочна)
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Секунова Юлія Володимирівна
044-527-81-71
y.sekunova@ukr.net
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3087>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є вивчення загальної теорії конфлікту як соціального феномену, з поняттями, методами, концепціями теоретичної конфліктології, формування вмінь діагностувати, прогнозувати, регулювати конфлікти, а також вміння позитивно сприймати конфлікт та прагматично його використовувати.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Конфліктологія та теорія переговорів» є: сутності конфліктології як системи знань; розвиток конфліктологічної думки; загальна теорія конфлікту; зміст процесу управління конфліктом; переговорів як способу вирішення конфліктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: основні структурні характеристики конфлікту; стилі конфліктної поведінки, стратегії та тактики виходу з конфлікту; особливості конфліктів на різних рівнях соціальної системи; технології управління конфліктами; етапи переговорного процесу, стратегії та тактичні прийоми ведення переговорів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні , практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюван ня
7 семестр				
Модуль 1. «Загальна теорія конфлікту»				
Тема 1 Конфліктологія як наука.	2/2	Знати сутність конфліктології як науки та становлення конфліктології як окремого наукового знання. Вміти розпізнавати значення та сутність конфлікту. Аналізувати напрями дослідження конфліктології	Здача практичної роботи, вивчити питання семінарського заняття. Написання есе на тему: «Особливості вивчення конфліктології як науки». Виконання	14

		<p>(філософсько-соціальний, організаційно-соціологічний, індивідуально-психологічний).</p> <p>Розуміти специфіку науки та методів дослідження конфліктології.</p> <p>Розрізняти значення і завдання, функції конфліктології.</p> <p>Застосовувати спостереження, опитування, тестування, соціометричний метод, аналіз результатів діяльності, метод експертного інтерв'ю, метод картографії, математичне моделювання, метод case-study, контент-аналіз та імітаційний метод.</p> <p>Використовувати знання конфліктології як науки для передбачення, запобігання або вирішення конфліктів в професійній діяльності.</p>	самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), тощо	
<p>Тема 2 Історія розвитку конфліктологічної думки.</p>	1/4	<p>Знати перші спроби наукового пояснення конфлікту, конфліктологічні ідеї стародавнього Світу, конфлікт в теологічних теоріях Середньовіччя, конфліктологічні теорії доби нового часу.</p> <p>Вміти орієнтуватися в історії розвитку конфліктологічної</p>	<p>Здача практичної роботи, вивчити питання семінарського заняття.</p> <p>Написання есе на тему: «Проаналізувати історичні періоди розвитку конфліктологічної</p>	10

		думки. Аналізувати історію розвитку конфліктологічної думки. Розуміти специфіку історії розвитку періодів конфліктологічної думки. Розрізняти періоди розвитку конфліктологічної думки. Застосовувати та використовувати знання історії розвитку конфліктологічної думки для уникнення та запобігання міжнародних конфліктів.	ної думки». Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), тощо	
Тема 3 Поняття, причини, функції та типологія конфліктів.	2/2	Знати основні концептуальні підходи до визначення конфлікту. Вміти розпізнавати межі конфлікту. Аналізувати причини конфлікту: об'єктивні та суб'єктивні. Розуміти підходи до класифікації конфліктів. Розрізняти межі конфлікту та протиріччя як основу конфлікту. Застосовувати підходи до класифікації конфліктів Використовувати типологію конфліктів за Р. Дарендорфом.	Здача практичної роботи, вивчити питання семінарського заняття. Написання есе на тему: «Сутність поняття, причин, функцій та типології конфліктів». Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), тощо	14
Тема 4 Основні структурні характеристики конфлікту.	2/2	Знати поняття структури конфлікту та загальну схему структури	Здача практичної роботи, вивчити питання	14

		<p>конфлікту. Вміти визначити проблему об'єкту та предмету конфлікту, суб'єкти конфлікту. Аналізувати позиції конфліктуючих сторін та манери поведінки основних учасників конфлікту. Розуміти особистісні елементи конфлікту, основні психологічні домінанти поведінки, риси характеру та типи особистості, установки особистості, етичні цінності тощо. Розрізняти основних та неосновних учасників конфлікту. Застосовувати особистісні елементи конфлікту: основні психологічні домінанти поведінки, риси характеру та типи особистості, установки особистості, етичні цінності тощо. Використовувати потреби, інтереси, позиції в структурі конфлікту для вирішення конфліктуючих сторін.</p>	<p>семінарського заняття. Написання есе на тему: «Аналіз основних структурних характеристик конфлікту». Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), тощо</p>	
<p>Тема 5 Динаміка конфлікту та механізми його виникнення.</p>	1/2	<p>Знати загальну схему динаміки конфлікту. Вміти визначити передконфліктний період: виникнення</p>	<p>Здача практичної роботи, вивчити питання семінарського</p>	12

		<p>об'єктивної проблемної ситуації, усвідомлення проблемної ситуації, спроби вирішити проблемну ситуацію неконфліктними способами, виникнення передконфліктної ситуації.</p> <p>Аналізувати відкритий період конфлікту: інцидент, ескалація, збалансована протидія, перехід до припинення конфлікту.</p> <p>Розуміти динаміку конфлікту.</p> <p>Розрізняти механізми виникнення конфліктів.</p> <p>Застосовувати теорії механізмів виникнення конфліктів.</p> <p>Використовувати післяконфліктний період: часткова та повна нормалізація відносин між опонентами.</p>	<p>заняття.</p> <p>Написання есе на тему: «Сутність і зміст динаміки конфлікту та механізми його виникнення».</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), тощо</p>	
<p>Тема 6</p> <p>Конфліктна поведінка: поняття, стратегії і тактики.</p>	1/2	<p>Знати визначення поняття конфліктна поведінка.</p> <p>Вміти застосовувати стратегію конфліктної поведінки</p> <p>Аналізувати основні тактики конфліктної поведінки: жорсткі, нейтральні та м'які.</p> <p>Розуміти причини конфліктної поведінки.</p> <p>Розрізняти конфліктні стратегії і тактики.</p> <p>Застосовувати та використовувати компроміс як</p>	<p>Здача практичної роботи, вивчити питання семінарського заняття.</p> <p>Написання есе на тему: «Особливості конфліктної поведінки: поняття, стратегії і тактики».</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), тощо</p>	12

		найбільш поширену стратегію.		
Тема 7 Внутрішньоособистісний конфлікт: поняття, характеристики та види.	1/2	Знати поняття та сутність внутрішньоособистісного конфлікту. Вміти розпізнати внутрішньоособистісний конфлікт, його характеристику. Аналізувати основні наслідки внутрішньоособистісного конфлікту: стрес, фрустрація, невроз. Розуміти причини виникнення внутрішньоособистісного конфлікту. Розрізняти мотиваційний конфлікт, моральний конфлікт, конфлікт нереалізованого бажання, або комплексу неповноцінності, ролевий конфлікт, адаптаційний конфлікт та інші. Застосовувати та Використовувати позитивні наслідки внутрішньоособистісного конфлікту.	Здача практичної роботи, вивчити питання семінарського заняття. Написання есе на тему: «Внутрішньоособистісний конфлікт: поняття, характеристики та види». Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), тощо	12
Тема 8. Конфлікти на різних рівнях соціальної системи.	0/1	Знати міжгруповий конфлікт і його специфіку. Вміти визначати особливості виникнення та		12

		розвиток конфліктів. Аналізувати алгоритм управління конфліктом. Розуміти відмінні риси міждержавних конфліктів, їх види.		
Змістовий модуль 2. «Управління конфліктом»				
Тема 9. Процес управління конфліктом.	1/4	Знати поняття та зміст управління конфліктом. Вміти прогнозувати, стимулювати конфлікт, регулювати конфліктами. Аналізувати алгоритм управління конфліктом. Розуміти легалізацію, легітимацію, інституціоналізацію та раціоналізацію конфліктів. Розрізняти упередження конфліктів: поняття та технології. Застосовувати способи та прийоми корекції власного ставлення до предконфліктної ситуації та поведінки в неї. Використовувати конфліктостійкість: сутність та фактори, способи та прийоми впливу на партнера за спілкуванням, підтримку співробітництва як універсальний спосіб попередження конфліктів.	Здача практичної роботи, вивчити питання семінарського заняття. Написання есе на тему: «Сутнісні характеристики процесу управління конфліктом». Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), тощо	20
Тема 10. Діагностика конфліктів.	1/2	Знати зміст процесу діагностики конфлікту. Вміти діагностувати	Здача практичної роботи, вивчити	20

		<p>конфлікт. Аналізувати загальну схему діагностики конфлікту. Розуміти критерії для діагностики. Розрізняти етапи та переваги використання конфліктів. Застосовувати якісні методи моделювання міжгрупових конфліктів. Використовувати аналіз, синтез, індукцію, дедукцію, історичний та логічний методи, узагальнення, порівняння, математичне моделювання тощо.</p>	<p>питання семінарського заняття. Написання есе на тему: «Приклади діагностування конфліктів: їх аналіз». Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), тощо</p>	
<p>Тема 11. Вирішення конфліктів: форми, етапи, критерії та стратегії.</p>	1/2	<p>Знати основні форми завершення конфліктів. Вміти вирішувати, урегульовувати, усувати переростання в інший конфлікт як основні форми завершення. Аналізувати основні етапи вирішення: аналітичний, прогноз варіантів вирішення та вибір способів, дії по реалізації плану. Розуміти критерії конструктивного вирішення конфлікту. Розрізняти умови та фактори конструктивного вирішення конфлікту. Застосовувати основні стратегії виходу із конфлікту.</p>	<p>Здача практичної роботи, вивчити питання семінарського заняття. Написання есе на тему: «Як використовувати стратегію вирішення конфлікту в залежності від стратегій конфліктної поведінки сторін у відповідних ситуаціях». Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), тощо</p>	20

		<p>Використовувати стратегію вирішення конфлікту в залежності від стратегій конфліктної поведінки сторін. Технології несилового вирішення сучасних міжнародних конфліктів (інформаційно-психологічні теорії сучасності: англосаксонська, східноазійська, близькосхідна, романо-германська).</p>		
<p>Тема 12. Третя сторона у врегулюванні конфлікту.</p>	1/2	<p>Знати поняття третя сторона у врегулюванні конфлікту. Вміти залучати для участі третьої сторони: арбітра, посередника (медіатора), помічника (модератора), спостерігача. Аналізувати тактику третьої сторони при вирішенні конфлікту: тактику почергового вислуховування, угоду, «човникова дипломатія», тиск на одного з опонентів, директивний вплив. Розуміти вимоги до третьої сторони та сновні аспекти його діяльності. Розрізняти причини та умови залучення третьої сторони. Застосовувати медіацію як спосіб</p>	<p>Здача практичної роботи, вивчити питання семінарського заняття. Написання есе на тему: «Визначення та вивчення третьої сторони у врегулюванні конфлікту». Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), тощо</p>	20

		<p>вирішення конфліктів. Використовувати формальну та неформальну участь медіатора, умови та оцінку ефективності процесу медіації.</p>		
<p>Тема 13. Переговорний процес як спосіб вирішення конфліктів.</p>	1/2	<p>Знати термін переговорів, умови для можливості переговорів для вирішення конфлікту. функції переговорів. Вміти використовувати основні типи спільного рішення: компроміс, асиметричне рішення, знаходження принципово нового рішення шляхом співробітництва. Аналізувати основні правила ведення переговорів та психологічні умови успіху в переговорному процесі. Розуміти період підготовки до переговорів: організаційні моменти та змістовну сторону. Розрізняти етапи періоду ведення переговорів: уточнення інтересів та позицій сторін, етап обговорення, досягнення згоди. Застосовувати аналіз результатів переговорів та виконання досягнутих домовленостей. Використовувати критерії оцінки</p>	<p>Здача практичної роботи, вивчити питання семінарського заняття. Написання есе на тему: «Значення переговорного процесу як способу вирішення конфліктів». Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), тощо</p>	20

		успішності переговорів. В тому числі переговори з орієнтацією на модель «виграш-програш», «програш-програш» та «виграш-виграш», позиційний торг як стратегію переговорів, переговори на основі інтересу, тактичні прийоми при позиційному торгу, тактичні прийоми при веденні переговорів на основі інтересу.		
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	не задовільно	не зараховано